Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An Teastas Sóisearach 2017

Aistriúchán
Ar Scéim Mharcála

Staidéar Gnó

Ardleibhéal

Nóta do mhúinteoirí agus do scoláirí faoi úsáid na scéimeanna marcála foilsithe

Níl na scéimeanna marcála a fhoilsíonn Coimisiún na Scrúduithe Stáit ceaptha lena n-úsáid mar cháipéisí astu féin. Is áis riachtanach iad ag scrúdaitheoirí a théann faoi oiliúint i léirléamh agus i gcur i bhfeidhm ceart na scéime. Mar chuid den oiliúint sin, as measc rudaí eile, déantar samplaí d'obair na scoláirí a mharcáil agus déantar plé ar na marcanna a bhronntar, mar mhaithe le cur i bhfeidhm ceart na scéime a shoiléiriú. Déanann Scrúdaitheoirí Comhairleacha monatóireacht ar obair na scrúdaitheoirí ina dhiaidh sin le cinntiú go gcuirtear an scéim mharcála i bhfeidhm go comhleanúnach agus go beacht. Bíonn an Príomhscrúdaitheoir i bhfeighil an phróisis agus is gnách go mbíonn Príomhscrúdaitheoir Comhairleach ag cuidiú leis. Is é an Príomhscrúdaitheoir an t-údarás deiridh i dtaca le cé acu a cuireadh an scéim mharcála i bhfeidhm i gceart ar aon phíosa d'obair iarrthóra nó nár cuireadh.

Is cáipéisí oibre na scéimeanna marcála. Cé go n-ullmhaítear dréachtscéim mharcála roimh an scrúdú, ní chuirtear bailchríoch uirthi go dtí go gcuireann scrúdaitheoirí i bhfeidhm ar obair iarrthóirí í agus go dtí go mbailítear agus go meastar an t-aiseolas ó na scrúdaitheoirí uile, i bhfianaise raon iomlán na bhfreagraí a thug na hiarrthóirí, leibhéal foriomlán deacrachta an scrúdaithe agus an ghá le comhleanúnachas caighdeán a choimeád ó bhliain go bliain. Aistriúchán ar an scéim chríochnaithe atá sa cháipéis fhoilsithe seo, mar a cuireadh i bhfeidhm ar obair na n-iarrthóirí uile í.

Is cóir a nótáil i gcás scéimeanna ina bhfuil freagraí nó réitigh eiseamláireacha nach bhfuil sé i gceist a chur in iúl go bhfuil na freagraí ná na réitigh sin uileghabhálach. D'fhéadfadh sé go bhfuil leaganacha éagsúla nó malartacha ann a bheadh inghlactha freisin. Ní mór do na scrúdaitheoirí tuillteanas gach freagra a mheas agus téann siad i gcomhairle lena Scrúdaitheoirí Comhairleacha nuair a bhíonn amhras orthu.

Scéimeanna Marcála san am atá le teacht

Ní cóir talamh slán a dhéanamh d'aon rud a bhaineann le scéimeanna marcála san am atá le teacht bunaithe ar scéimeanna a bhí ann cheana. Cé go mbíonn na bunphrionsabail mheasúnachta mar an gcéanna, is féidir go mbeadh athrú ar shonraí marcála cineál áirithe ceiste i gcomhthéacs na páirte a bheadh ag an gceist sin sa scrúdú foriomlán bliain áirithe ar bith. Bíonn sé de fhreagracht ar an bPríomhscrúdaitheoir bliain áirithe ar bith a dhéanamh amach cén tslí is fearr a chinnteoidh go measfar obair na n-iarrthóirí go cothrom agus go cruinn, agus go gcoimeádfar caighdeán comhleanúnach measúnachta ó bhliain go bliain. Dá réir sin, d'fhéadfadh gnéithe de struchtúr, de mhionsonraí agus de chur i bhfeidhm na scéime marcála in ábhar áirithe athrú ó bhliain go bliain gan rabhadh.

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH, 2017

STAIDÉAR GNÓ - ARDLEIBHÉAL - PÁIPÉAR I

Réitigh Mholta agus Scéim Mharcála

ROINN A

(80 mharc)

Freagair an 20 ceist ar fad. Tá 4 mharc ag gabháil le gach ceist.

1.

T/S	Tugtha Síos
MLG	Mórleabhar Ginearálta
Dr	Dochar

2.

CAITEACHAS REATHA	Soilse agus téamh i scoileanna/pánna múinteoirí/costais reáchtála na scoile/soláthairtí scoile.
CAITEACHAS CAIPITIL	Tógáil scoileanna nua.

3.

Clár Comhardaithe (sliocht) mar a bhí ag 31-12-2016			
		€	€
	Maoinithe ag		
(i)	**Scairchaipiteal**		440,000
	Cúlchistí		**(ii) 180,000**
			620,000
	Dliteanais Fhadtéarmacha		150,000
(iii)	**Caipiteal a Úsáideadh**		770,000

4.

Freagra
1.6 : 1

Obair
(110,000 – 22,000) : 55,000 88,000 : 55,000 1.6 : 1

5.

Is leis an Rialtas saoráidí táirgeachta, oibríonn sé iad agus déanann sé bainistíocht orthu e.g. an tSín.
Is leis an Rialtas tosca na táirgeachta agus rialaíonn sé iad e.g. an Chóiré Thuaidh.
Cinneann an Rialtas cad iad na hearraí/seirbhísí a tháirgfear.

6.

(i) <u>Cuntas ceannachán</u>

Dr | Sr

Dáta	Sonraí	€	Dáta	Sonraí	€
2017 6 Meitheamh	**(ii) Airgead tirim/banc**	100			

(iii) <u>Cuntas airgid thirim/bainc</u>

Dr | Sr

Dáta	Sonraí	€	Dáta	Sonraí	€
			2017 6 Meitheamh	**(iv) Ceannacháin**	100

7.

Dr		Cuntas Rialúcháin Féichiúnaithe			Sr
Dáta	Sonraí	€	Dáta	Sonraí	€
2017			2017		
1 Bealtaine	**Iarmhéid t/s**	**1,700**	31 Bealtaine	**Airgead tirim/banc**	**2,100**
31 Bealtaine	**Díolacháin**	**9,400**	31 Bealtaine	**Iarmhéid**	**9,000**
		11,100			11,100
1 Meitheamh	Iarmhéid t/s	9,000			

NÓ (Formáid Mhalartach)

Cuntas Rialúcháin Féichiúnaithe				
Dáta	Sonraí	Dr	Sr	Iarmhéid
2017		€	€	€
1 Bealtaine	**Iarmhéid**			**1,700**
31 Bealtaine	**Díolacháin**	**9,400**		11,100
31 Bealtaine	**Airgead tirim/banc**		**2,100**	**9,000**

8. Ní féidir leis na scairshealbhóirí/úinéirí rud ar bith a chailliúint ach cibé atá infheistithe acu sa chuideachta má bhreithnítear an chuideachta ina féimheach/ní féidir leo a bheith freagrach as fiacha na cuideachta má bhreithnítear an chuideachta ina féimheach.

9.

	Ráiteas Oibriúcháin	Clár Comhardaithe
Díolachán Táirgí Gruaige	✓	
Dímheas ar Threalamh	✓	✓
Árachas	✓	

10. (i) Cén deischostas a bhí i gceist? **Ní dheachaigh Bróna go dtí an phictiúrlann**.

(ii) Cén costas airgeadais a bhí i gceist? **Caitheamh €20 ar chreidmheas fóin**.

11.

Dolman Teo – Leabhar Cúnta Ginearálta				
Dáta	Sonraí	F	Dr	Sr
			€	€
	Áitreabh	MLG_1	555,900	
	Banc	LA_1	**19,000**	
	Creidiúnaithe	MLC_1		**61,000**
	Gnáth-Scairchaipitil	MLG_2		**513,900**
	Sócmhainní, Dliteanais agus Scairchaipiteal Dolman Teo ar an dáta seo.		**574,900**	**574,900**

12. Déan idirdhealú idir deontas agus iasacht:

- Ní gá deontas a íoc ar ais ach caithfear iasacht a íoc ar ais.
- Tá deontas saor ó ús ach caithfear iasacht a íoc ar ais le hús.
- Níl urrús de dhíth le haghaidh deontais ach d'fhéadfadh urrús a bheith de dhíth le hiasacht.
- Is é an Rialtas nó an AE a chuireann deontais ar fáil de ghnáth agus is iad institiúidí airgeadais a chuireann iasachtaí ar fáil.

13.

Déantóir

↓

Mórdhíoltóir

↓

Miondíoltóir

↓

Tomhaltóir

14.

Promóisean	Teideal	€
3 ar 2	An CLG Contae ar Chontae	29.99
	An Cath	(18.99)
	Ag Siúl go Clóchasach	19.99
	Costas Iomlán	49.98

Obair
29.99 **+ 19.99** 49.98

15.

Freagra:
€28.06

Obair:
$\frac{667}{29}$ = **23** × 1.22 = 28.06

16.

- Coinníonn an t-úinéir na brabúis uile tuille/fhéideartha uile chun saibhreas a thuilleadh.
- Tá tú i do mháistir ort féin/is féidir leat na cinntí ar fad a dhéanamh/is féidir leat d'uaireanta oibre féin a chinneadh.
- Tá níos mó spreagtha/sásaimh as post i gceist.

17.

1.	**2.**	**3.**
D	A	B

18.

Riviera Teo. – Leabhar Aischur Amach						
Dáta	Sonraí	Uimh. NC	F	Glan €	CBL €	Iomlán €
31/05/2017	Sláine Teo	56	MLC_1	1,700	391	2,091

19.

	€
Iomlán (gan CBL san áireamh)	2,800.00
Lascaine Thrádála **30%**	**(840.00)**
Fo-iomlán	**1,960.00**
CBL **23%**	**450.80**
Iomlán (agus CBL san áireamh)	**2410.80**

20.

(ii) **Talamh** **(iii)** **Caipiteal** **(iv)** **Saothar**

80 Marc san Iomlán

Le húsáid le Roinn B - Ceist 1 (A)

TEAGHLACH UÍ DHRISCEOIL	AN CHÉAD BHUISÉAD				AN BUISÉAD LEASAITHE				
	IÚIL	**LÚN**	**M.F.**	**IOMLÁN**	**IÚIL**	**LÚN**	**M.F.**	**IOMLÁN**	
IONCAM PLEANTÁILTE	€	€	€	€	€	€	€	€	
Bean Uí Dhrisceoil	4,200	4,200	4,200	12,600	4,830	4,830	4,830	14,490	12 fhigiúr ag ½ mharc an ceann = **6m** (gan iomláin san áireamh)
An tUas. Ó Drisceoil	1,600	1,600	1,600	4,800	-	-	1,600	1,600	
Sochar Leanaí	420	420	420	1,260	420	420	420	1,260	
Eile					75	-	-	75	
IONCAM IOMLÁN	6,220	6,220	6,220	18,660	5,325	5,250	6,850	17,425	
CAITEACHAS PLEANTÁILTE									33 figiúr ag ½ mharc an ceann = **16½** (gan fo-iomláin agus caiteachas iomlán san áireamh)
Seasta									
Morgáiste	750	750	750	2,250	750	750	765	2,265	
Aisíocaíochtaí Iasachta	525	525	525	1,575	525	5,100	-	5,625	
Árachas	135	135	135	405	135	162	162	459	
Fo-iomlán	1,410	1,410	1,410	4,230	1,410	6,012	927	8,349	
Mírialta									
Costais Teaghlaigh	1,840	1,840	1,840	5,520	1,564	1,564	1,564	4,692	
Costais Ghluaisteáin	225	225	225	675	225	225	225	675	
Costais Solais agus Teasa	300		260	560	300	-	260	560	
Costais Teileafóin	110	110	110	330	110	110	110	330	
Fo-iomlán	2,475	2,175	2,435	7,085	2,199	1,899	2,159	6,257	
Roghnach									
Costais Siamsaíochta	300	300	300	900	165	165	300	630	
Féiríní	280		260	540	280	-	260	540	
Saoire		3,000		3,000	-	-	-	-	
Fo-iomlán	580	3,300	560	4,440	445	165	560	1,170	
CAITEACHAS IOMLÁN	4,465	6,885	4,405	15,755	4,054	8,076	3,646	15,776	
Airgead Glan	1,755	(665)	1,815	2,905	1,271	(2,826)	3,204	1,649	**1 m**
Airgead Tosaigh	(800)	955	290	(800)	(800)	471	(2,355)	(800)	4 × ½ **2 m**
Airgead Deiridh	955	290	2,105	2,105	471	(2,355)	**849**	**849**	An dá cheann ceart **2½ marc**
									28 marc san iomlán

Le húsáid chun Roinn B a fhreagairt – Ceist 1 (B)

(i) Ríomh an céatadáin d'ardú.		Marcanna
Freagra:	**Obair**:	
15%	4,830 – 4,200 **[1]** = 630 $\frac{630}{4,200} \times \frac{100}{1} = 15\%$ **Nó** 14,490 – 12,600 [1] = 1890 1,890/12,600 × 100= 15%	**1 m**

(ii) Mínigh an téarma 'Caiteachas Roghnach'.	
Is é seo caiteachas ar earraí neamhriachtanacha/earraí a roghnaímid a cheannach.	**1 m**

(iii) Sa Chéad Bhuiséad, ainmnigh mí ina bhfuil an t-ioncam pleanáilte níos mó ná an caiteachas pleanáilte.	
Freagra: Iúil nó Meán Fómhair	**1 m**

(iv) Sa Chéad Bhuiséad, cá mhéad a bhí teaghlach Uí Dhrisceoil ag súil lena choigilt sna trí mhí?	
Freagra: €2,905	**2 m**

(v) An buiséad maith é an Buiséad Leasaithe?	IS EA	✓	*(Cuir tic sa bhosca cuí.)*	**1 m**
	NÍ HEA			

Tabhair **cúis** amháin le do fhreagra.

Cúis 1:

- Tá siad ag súil lena gcaiteachas roghnach a laghdú ó €4,440 go €1,170.
- Tá siad ag súil leis an iasacht a ghlanadh trí €5,100 a íoc.
- Tá siad ag súil le fiacha €800 a bheith acu ag an tús agus €849 dá sochar a bheith acu ag an deireadh
- Tá siad ag súil go laghdóidh an t-ioncam agus go mbeidh €849 acu ag an deireadh.
- Tá siad ag súil le €1,649 a choigilt i ndiaidh dóibh a n-iasacht a aisíoc.

6 m

Iomlán	**12 m**
Iomlán C.1	**40 m**

Ceist 4 (A) (ii)

Árachas Saoil Cuad Teo **Foirm Thogra**			
Freagair gach ceist go hiomlán agus go fírinneach			
Ainm	Lisa Ní Aimhirgin		1 m
Seoladh	Sráid Rósmhuire, Ros Cré, Co. Thiobraid Árann		1 m
Aois	41	**Singil** ☐ **Pósta** ☑	Aois 1 m Stádas pósta ½ m
Inscne **Fireann** ☐ **Baineann** ☑		**Ceird** Saighdiúir	½ m + ½ m
Cineál polasaí atá de dhíth *(Cuir tic)* **Polasaí Dearlaice** ☐ **Polasaí Lánsaoil** ☑			½ m
Luach an Árachais Saoil atá de dhíth		€ 250,000	½ m
Cuir tic sa bhosca cuí			
1. An bhfuil an tsláinte go maith agat?		**Tá** ☑ **Níl** ☐	½ m
2. An gcaitheann tú tobac?		**Caithim** ☐ ☑ **Ní chaithim**	½ m
3. An ólann tú alcól?		**Ólaim** ☐ ☑ **Ní ólaim**	½ m
4. An dócha go nglacfaidh tú páirt i ngairm bheatha ghuaiseach nó i gcaitheamh aimsire guaiseach?		**Is dócha** ☑ **Ní dócha** ☐ **Más dócha, tabhair sonraí** Léim Pharaisiúit/Saighdiúir	½ m + ½ m
Modh Íocaíochta		Dochar Díreach	½ m
Dearbhú: **Dearbhaím go bhfuil an t-eolas uile a tugadh thuas fíor agus iomlán.** **Síniú**: *Lisa Ní Aimhirgin* **Dáta**: 13 Meitheamh 2017			Síniú ½ m Dáta 1 m
		Iomlán	10 m

Doiciméad le húsáid le Roinn B - Ceist 6 (A) (ii)

Obair

Ollphá	**ÍMAT**
770/35 = 22 — 770 5 × (22 + 11) = 165 2 × (22 + 22) = 88 — 253 1,023	Ollphá × 40% 409.20 Lúide creidmheas cánach 65.00 344.20
Creidmheas Cánach	**Eile**
3,380/52 = 65	ÁSPC/MSU= 1,023 × 10.5% = 107.42

(ii)

Duillín Pá			**Marcanna**
Ainm:	Conchúr Caomhánach		1
Seachtain Uimh:	5		1
Bunphá	€770.00		1
Ragobair	€253.00		4
Ollphá	→	€1,023.00	2
Creidmheas Cánach	€65.00		2
Asbhaintí			
ÍMAT	€344.20		4
ÁSPC/MSU	€107.42		3
Árachas Sláinte	€40.00		1
Coigiltis	€75.00		1
Iomlán na nAsbhaintí	→	€566.62	
Glanphá	→	€456.38	4
		Iomlán	24

Ceist 2 Cuntas Club

(A) (i)

			Marcanna
Cuntas Trádála Beáir Chlub Rámhaíochta na Maidí Rámha don bhliain dar críoch 31/12/2016			**[2]**
Díolacháin		19,260	5 fhigiúr × 1 m **5 m**
Lúide costas na ndíolachán			
Stoc Tosaigh	2,100		
Ceannacháin	15,300		
	17,400		
Lúide Stoc Deiridh	2,280	15,120	
Brabús Comhlán		4,140	1 m as focal 2m as figiúr (1 m as FI)
		Iomlán na Marcanna	**10 m**

(ii)

				Marcanna
Cuntas Ioncaim agus Caiteachais Chlub Rámhaíochta na Maidí Rámha don bhliain dar críoch 31/12/2016				**2 m**
Ioncam	**€**	**€**	**€**	**1 m**
Brabús comhlán an bheáir		4,140		5 fhigiúr × 1 = 5 m *2 fhigiúr × 2m gan an t-iomlán san áireamh **9 m**
Caiteachas ar Ghealltа Bád (8270 – 3210)		5,060*		
Síntiúis	9,760			
Cuir síntiúis dlite leis	240	10,000		
Speansais ar Ócáid Tiomsaithe Airgid (9620 – 2670)		6,950*		
Urraíocht		1,700	27,850	
Lúide Caiteachas				**1 m**
Árachas		6,260		9 bhfigiúr × 1 = 9m gan an t-iomlán san áireamh
Dímheas: trealamh		2,505		
Deisiúcháin ar threalamh		140		
Speansais ghinearálta	5,740			
Lúide speansais réamhíoctha	720	5,020		
Solas agus teas	6,210			
Solas agus teas dlite	210	6,420	20,345	
Farasbarr/ barrachas ioncaim thar caiteachas			7,505	**2 m** (1 as focail agus 1 as figiúr)
			Iomlán na Marcanna	**24 m**

(34 marc)

(B) (i) Cisteoir 2 mharc

(ii)

- D'fhéadfadh an club iarratas a dhéanamh ar dheontas, arb é sin méid airgid nach bhfuil le híoc ar ais.
- D'fhéadfadh an club iasacht phobail a fháil ó Chomharchumann áitiúil, arb é sin iasacht speisialta a thugann Comharchumainn d'eagraíochtaí pobail ag rátaí úis níos ísle.
- D'fhéadfadh an club urraíocht a fháil, rud a chiallaíonn go dtugann gnólacht áitiúil nó duine áitiúil saibhir airgead don chlub.
- D'fhéadfadh an club iasacht mheánteármach nó fadtéarmach a fháil. Is iad sin iasachtaí a bhfuil tréimhse aisíocaíochta níos mó ná bliain amháin ag gabháil leo.
- D'fhéadfadh an club tobhach a ghearradh ar bhaill. Is é sin táille ar bhaill chlub de mhéid airgid le haghaidh cuspóir sonraithe.

1 mharc as é a lua agus 3 mharc as é a mhíniú.
4 mharc

(6 mharc)
40 Marc san Iomlán

Ceist 3 Fás Geilleagracha agus Trádáil Idirnáisiúnta

(A) (i) Olltáirgeacht Intíre 3 mharc

(ii) **Trí** shochar d'Éirinn a bhaineann le bheith ina ball den Aontas Eorpach.

- Tá rochtain ag Éirinn ar mhargadh níos mó le haghaidh easpórtálacha.
- Ciallaíonn saorghluaiseacht gur féidir le daoine (lena n-áirítear oibrithe) gluaiseacht faoi shaoirse idir stáit an AE.
- Bhí Éire ábalta leas a bhaint as maoiniú tarrthála le linn na géarchéime airgeadais/BCE.
- Faigheann Éire deontais i leith tionscadail bhonneagair/talmhaíochta.
- Cuirfidh an Banc Eorpach Infheistíochta maoiniú ar fáil le haghaidh tithe a thógáil in Éirinn.
- Tá níos mó iomaíochta agus praghsanna níos saoire do thomhaltóirí Éireannacha.
- Is áit mhealltach í Éire le haghaidh infheistíocht dhíreach eachtrach.
- Saorghluaiseacht earraí agus seirbhísí idir na ballstáit.
- Rochtain ar an airgeadra aonair.
- Cothaíonn sé naisc idir na ballstáit.

(Sochair 3 × 3) = 9 marc

(iii) Tionchar amháin ar easpórtálaithe go dtí an Bhreatain:

- D'fhéadfadh an Bhreatain taraifí a thabhairt isteach ar earraí a easpórtáiltear ó stáit AE eile.
- D'fhéadfadh sé go mbeadh earraí Éireannacha níos daoire sa Bhreatain.
- Beidh an ráta malairte idir steirling agus an euro neamhchobhsaí.
- Méadú ar chostais mar gheall ar níos mó páipéarachais, seiceálacha custaim agus moilleanna.

3 mharc

Tionchar amháin ar dhaoine ag taisteal go dtí an Bhreatain:

- D'fhéadfadh víosaí agus pasanna a bheith de dhíth chun taisteal go dtí an Bhreatain.
- D'fhéadfadh níos mó rialuithe teorainn agus seiceálacha slándála a bheith ann.

3 mharc

(18 marc)

(B) Tionchar méadaithe ar an bhfás geilleagrach.

(i) Tiocfaidh méadú ar fhostaíocht/beidh níos mó post ar fáil/tiocfaidh laghdú ar an ráta dífhostaíochta.
(ii) Tiocfaidh laghdú/méadú ar íocaíocht coimirce sóisialta.
(iii) Tiocfaidh méadú ar ioncam an Rialtais.

3 x 2 mharc = ***(6 mharc)***

(C) (i) Tagraíonn easpórtálacha sofheicthe do **dhíolachán earraí fisiceacha le tíortha eile** e.g. táirgí déiríochta agus

Tagraíonn easpórtálacha dofheicthe do **dhíolachán seirbhísí le tíortha eile** e.g. bannaí Éireannacha ag taibhiú thar lear nó turasóirí ag tabhairt cuairt ar Éirinn.

(Mínithe 2 × 2m)
(Samplaí 2 × 1m)

(ii) Comhardú na Trádála agus comhardú na nÍocaíochtaí:

		Marcanna
Comhardú na Trádála		1 m
Easpórtálacha Sofheicthe	€3,620m	3 × 1 m 1 m as an bhfocal barrachas
Iompórtálacha Sofheicthe	€3,330m	
Barrachas	€290m	
	Iomlán	5 m

		Marcanna
Comhardú na nÍocaíochtaí		1 m
Iomlán na nEaspórtálacha	€6,290m	3 × 1 m 1 m as an bhfocal barrachas
Iomlán na nIompórtálacha	€5,930m	
Barrachas	€360m	
	Iomlán	5 m

(16 mharc)
40 Marc san Iomlán

Malairt

Easpórtálacha Sofheicthe	3,620m	
Iompórtálacha Sofheicthe	3,330m	
Comhardú bharrachas na trádála		290m
Easpórtálacha Sofheicthe	2670m	
Iompórtálacha Sofheicthe	2600m	
Glantuilleadh dofheicthe		70m
Comhardú bharrachas na n-íocaíochtaí		360m

Ceist 4 Ceist í seo a Bhaineann le hÁrachas

(A) (i)

An tSráid Ard
Biorra
Co. Uíbh Fhailí

Lisa Ní Aimhirgin, Uasal
Sráid Rósmhuire
Ros Cré
Co. Thiobraid Árann

15 Bealtaine 2017

Maidir le: Árachas Dearlaice agus Árachas Lánsaoil

A Lisa/A Uasail Uí Aimhirgin, a chara,

Táim ag scríobh chugat maidir le d'iarratas ar eolas faoin difríocht idir polasaithe Árachais Dearlaice agus Árachais Lánsaoil.

Is éard is Árachas Dearlaice ann nuair a íoctar méid comhaontaithe airgid nuair a shlánaíonn an t-árachaí aois áirithe nó nuair a fhaigheann an t-árachaí bás, cibé acu is túisce a tharlóidh. Is éard is Árachas Lánsaoil ann nuair a íoctar méid comhaontaithe airgid le cleithiúnaithe an árachaí nuair a fhaigheann an duine bás.

Má theastaíonn tuilleadh comhairle ort ná bíodh drogall ar bith ort teagmháil a dhéanamh liom.

Mise le meas,

____

Dáithí Ó Lúing/Daithí

Scéim mharcála don litir	
2 sheoladh × 1	2m
Dáta × 1	1m
Maidir le: × 1	1m
Beannú tosaigh × 1	1m
Beannú deiridh × 1	1m
Síniú	1m
Leagan amach na litreach iomlán	7m

Ráiteas tosaigh 2m, ráiteas deiridh 2m	4m
Difríocht mínithe 2 × 3	6m
Slachtmhaireacht agus cur i láthair	1 + 1m
Iomlán	19 marc

Ceist 4

(ii) Féach Roinn A, leathanach 11. 10 marc

(iii) Actúire 3m

(32 marc)

(B)

Teach	$\frac{240,000\ [½]}{15,000\ [½]}$	=	16	×	€16 [½]	=		€256.00 [1]
Inneachar	$\frac{70,000\ [½]}{5,000\ [½]}$	=	14	×	€28 [½]	=	€392.00 [1]	
Lúide Lascaine	15% den inneachar €392.00 [1] FI					=	(€58.80)	€333.20 [1]
Préimh								€589.20 [1]
							Iomlán na Marcanna	***8 m***

40 Marc san Iomlán

	Achoimre ar na Marcanna		
(A)	Litir	19 marc	
	Foirm	10 marc	
	Achtúire	3 mharc	
(B)	Ríomh an árachais	8 marc	
		Iomlán na Marcanna	40 marc

Ceist 5 Baincéireacht

(A) (i) Cuntas reatha is ea cuntas Mhairéad mar gheall ar na míreanna seo a leanas:

- Seiceanna
- Buanorduithe
- Dochar Díreach
- Táillí Bainc
- Rótharraingt bhainc

Cuntas reatha 1 m
Cúis amháin 2 m

(ii) Feictear DR ar an ráiteas seo mar go bhfuil cuntas Mhairéad rótharraingthe.
Níl go leor airgid ina cuntas/fuair sí cead ón mbanc níos mó airgid ná mar a bhí aici ina cuntas a chaitheamh.

Rótharraingt 1 m
Míniú 2 m

(iii) An 8 Bealtaine 2017 íocadh dochar díreach as cuntas Mhairéad. Is é seo **comhaontú** le Energia cead a thabhairt dóibh **méideanna athraitheacha/socraithe** a bhaint amach as a cuntas ar **dhátaí athraitheacha/socraithe**. (3)

An 17 Bealtaine 2017, íocadh buanordú as cuntas Mhairéad. Thug sí **ordú dá banc méid socraithe** (€66) a bhaint/a íoc amach ar **dháta socraithe** (17ú lá de gach mí) agus é a íoc le Vodafone. (3)

(iv) Modh is ea Pá-chonair a úsáideann **fostóir** Mhairéad **chun a pá/tuarastal a íoc/aistriú go díreach/go leictreonach** isteach ina **gcuntas bainc**.

Míniú (1, 1, 1m) = 3 m

Dhá bhuntáiste do Mhairéad:

- Tá fáil ar an bpointe aici ar a pá ar líne nó trí UMB.
- Is bealach níos sábháilte é ná airgead tirim a fháil.
- Tá sé príobháideach agus faoi rún.
- Tá sé níos áisiúla ná dul chuig an mbanc leis an airgead a lóisteáil.
- Is féidir é a úsáid chun a rótharraingt a laghdú go gasta.

(2 × 2 m) = 4 m

(v) Ciallaíonn sé gur **íoc** Mairéad, €1000 le **Víosa AIB** trí **baincéireacht idirlín**.

Míniú (1, 1, 1m) = 3 m

(vi) Dhá mír atá san áireamh i dtáillí bainc:

e.g. aistrithe creidmheasa, UMB, dochar díreach, buanorduithe, Dochar Víosa, airgead tirim a lóisteáil agus a aistarraingt, idirbhearta baincéireachta ar líne etc.

(2 × 2 m) = 4 m

(vii) Seasann UMB d'Uathmheaisín Bainc.

3 m

Seirbhísí atá ar fáil do Mhairéad ón UMB:

- Billí áirithe a íoc
- Airgead tirim a lóisteáil
- Airgead tirim a aistarraingt
- UAP a athrú
- Iarmhéid a cuntais a sheiceáil
- Creidmheas fóin a cheannach
- Ráiteas bainc a ordú
- Mionráiteas a phriontáil.

Dhá sheirbhís (2, 2 m) = 4 m

(33 marc)

(B)

		Marcanna
Iarmhéid de réir Ráiteas Bainc 31/05/2017	€351.00	1
Lúide seic neamhthairgthe (560813)	(€400.00)	2
Cuir lóisteáil nár cuireadh do shochar fós leis	€50.00	2
Iarmhéid Ráitis Bhainc Coigeartaithe 31/05/2017	€1.00	2
	Iomlán	***(7 marc)***

40 Marc san Iomlán

Achoimre ar na marcanna	
(A)	33
(B)	7
Iomlán	40

Ceist 6 Ceist í seo faoi Phá agus faoi Dhaoine ag Obair

(A) (i) Is éard is Bunphá ann íocaíocht as **gnáthsheachtain oibre/seachtain oibre ar conradh/seachtain oibre chomhaontaithe** agus

Is éard is Ragobair ann pá breise as uaireanta **oibre sa bhreis ar an ngnáthsheachtain** oibre.

Difríocht mínithe (3 + 3)

6 m

(ii) Duillín pá: Féach Roinn A, leathanach 12.

24 m

(iii) Asbhaintí reachtúla:

- ÍMAT 1 m
- MSU/ÁSPC. 1 m

(32 marc)

(B) (i) Is éard is sochar comhchineáil ann íocaíocht neamhairgid/luach saothair neamhairgeadais/ioncam neamhairgeadaíochta in áit airgead tirim a fhaigheann fostaí ó fhostóir.

e.g. carr cuideachta, béilí fóirdheontais, agus árachas sláinte, taisteal saor in aisce.

Míniú 1 × 2m = 2 m
Samplaí 2 × 1 m= 2 m

(ii) Ceart Chonchúir

- Timpeallacht oibre shábháilte.
- Go n-íocfaí an t-íosphá/pá cóir ar a laghad leis.
- Tá sé i dteideal duillín pá/conradh scríofa a fháil.
- Tá sé i dteideal saoire bhliantúil, saoire bhreoiteachta, saoire atharthachta etc.
- Go gcaithfí go cóir leis gan idirdhealú ar bith.
- Tá sé i dteideal a bheith cosanta i gcoinne dífhostú neamhchóir.
- Tá an ceart aige ballraíocht a ghlacadh i gceardchumann.

2 × 2 m = 4 m
(8 marc)
40 Marc san Iomlán

Achoimre ar na marcanna	
(A)	32
(B)	8
Iomlán	40

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

Marcanna Breise as ucht freagairt trí Ghaeilge

Léiríonn an tábla thíos an méid marcanna breise ba chóir a bhronnadh ar iarrthóirí a ghnóthaíonn níos mó ná 75% d'iomlán na marcanna.

N.B. Ba chóir marcanna de réir an ghnáthráta a bhronnadh ar iarrthóirí nach ngnóthaíonn níos mó ná 75% d'iomlán na marcanna don scrúdú. Ba chóir freisin an marc bónais sin **a shlánú síos**.

Tábla 240 @ 10%

Bain úsáid as an tábla seo i gcás na n-ábhar a bhfuil 240 marc san iomlán ag gabháil leo agus inarb é 10% gnáthráta an bhónais.

Bain úsáid as an ngnáthráta i gcás 180 marc agus faoina bhun sin. Os cionn an mharc sin, féach an tábla thíos.

Bunmharc	Marc Bónais
181 - 183	17
184 - 186	16
187 - 190	15
191 - 193	14
194 - 196	13
197 - 200	12
201 - 203	11
204 - 206	10
207 - 210	9

Bunmharc	Marc Bónais
211 - 213	8
214 - 216	7
217 - 220	6
221 - 223	5
224 - 226	4
227 - 230	3
231 - 233	2
234 - 236	1
237 - 240	0

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH, 2017

STAIDÉAR GNÓ - ARDLEIBHÉAL - PÁIPÉAR II

Réitigh Mholta agus Scéim Mharcála

C.1 Ceist í seo a bhaineann le leabhar túsiontrála, le mórleabhar agus le comhardú trialach

LEABHAR NA nDÍOLACHÁN de chuid SCIATHÁN LEATHAIR Teo							Marcanna
Dáta 2017	**Sonraí**	**SONRASC**	**F**	**GLAN €**	**CBL €**	**IOMLÁN €**	
01/05	MADRA RUA Teo	2	MLF	80,000	18,400	98,400	½ + ½ + ½
09/05	GIORRIA Teo	3	MLF	44,000	10,120	54,120	½ + ½ + ½
		(1)		124,000	28,520	152,520	3 + 1 (4)

LEABHAR NA gCEANNACHÁN de chuid SCIATHÁN LEATHAIR Teo							Marcanna
Dáta 2017	**Sonraí**	**SONRASC**	**F**	**GLAN €**	**CBL €**	**IOMLÁN €**	
24/05	CEARC Teo	7	MLC	36,000	8,280	44,280	½ + ½ + ½
		(1)					1½ + 1 (2½)

LEABHAR AIRGID ANAILÍSITHE de chuid SCIATHÁN LEATHAIR Teo (Taobh an Dochair)									Marcanna
Dáta 2017	**Sonraí**	**Admháil Uimh. (1)**	**F**	**Iomlán Bainc €**	**Díolacháin €**	**CBL €**	**Scairchaipiteal €**	**Féichiúnaithe €**	
07/05	Scairshealbhóir	3	MLG	120,000			120,000		½ + ½
28/05	GIORRIA Teo	4	MLF	35,000				35,000	½ + ½
31/05	Díolacháin		MLG	51,660	42,000	9,660			½ + ½ + ½
				206,660	42,000	9,660	120,000		
01/06	Iarmhéid t/s			161,280					
								4½ (3½ + 1)	

LEABHAR AIRGID ANAILÍSITHE de chuid SCIATHÁN LEATHAIR Teo (Taobh an tSochair)								Marcanna
Dáta 2017	**Sonraí**	**Seic Uimh.** (1)	**F**	**Iomlán Bainc €**	**Ceannacháin €**	**CBL €**	**Árachas €**	
12/05	Ceannacháin	30	MLG	31,980	26,000	5,980		½ + ½ + ½
17/05	Árachas	31	MLG	13,400			13,400	½ + ½
				45,380	26,000	5,980	13,400	
31/05	Iarmhéid t/a			161,280				(1)
				206,660				
								4½ (3½ + 1)

C.1 ar lean

Dáta 2017	Sonraí	F	Iomlán €	Dáta 2017	Sonraí	F	Iomlán €	Marcanna
MÓRLEABHAR GINEARÁLTA								
			Cuntas Scairshealbhóra					**[1]**
				07/05	Banc	LAM	120,000	1
			Cuntas Díolachán					**[2]**
				31/05	Iomlán Glanfhéichiúnaithe	LLD	124,000	1
				31/05	Banc	LAM	42,000	1
							166,000	
			Cuntas Ceannachán					**[2]**
31/05	Iomlán Glanchreidiúnaithe	LLC	36,000					1
31/05	Banc	LAM	26,000					1
			62,000					
			Cuntas CBL					**[5]**
31/05	Ceannacháin Chreidmheasa	LLC	8,280	31/05	Díolacháin Chreidmheasa	LLD	28,520	1 + 1
31/05	Ceannacháin Airgid	LAM	5,980	31/05	Díolacháin Airgid	LAM	9,660	1 + 1
31/05	Iarmhéid t/s		23,920					1
			38,180				38,180	
				01/06	Iarmhéid t/s		23,920	
			Cuntas Árachais					**[1]**
17/05	Banc	LAM	13,400					
MÓRLEABHAR FÉICHIÚNAITHE								
			CUNTAS GIORRIA Teo					**[3]**
09/05	Díolacháin	LLD	54,120	28/05	Banc	LAM	35,000	1 + 1
				31/05	Iarmhéid t/s		19,120	1
			54,120				54,120	
01/06	Iarmhéid t/s		19,120					
			Cuntas MADRA RUA Teo					**[1]**
01/05	Díolacháin	LLD	98,400					1
MÓRLEABHAR CREIDIÚNAITHE								
			Cuntas CEARC Teo					**[1]**
				24/05	Ceannacháin	LLC	44,280	1

C.1 ar lean

Comhardú Trialach de chuid SCIATHÁN LEATHAIR Teo mar a bhí ar 31/05/2017			Marcanna
	Dr €	**Sr €**	
Banc	161,280		½
Scairshealbhóir		120,000	½
Díolacháin		166,000	½
Ceannacháin	62,000		½
CBL		23,920	½
Árachas	13,400		½
GIORRIA Teo	19,120		½
MADRA RUA Teo	98,400		½
CEARC Teo		44,280	½
	354,200	354,200	

Achoimre na Marcanna

Leabhar Díolachán	4
Leabhar Ceannachán	2½
Leabhar Airgid Anailísithe	9
Mórleabhar	16
Comhardú Trialach	4½
Dátaí	2
Fóilió	2
Iomlán	40

C.2 Ceist í seo a bhaineann le díolacháin agus ceannacháin, le doiciméid ghnó agus le leabharchoimeád

C.2 (A) (i)

	Trí mhír thábhachtacha eolais a thugtar i Luachan	**Marcanna 6**
1	Dáta na luachana	2
2	Ráta lascainí	2
3	Sonraí an tSeachadta	2

C.2 (A) (ii)

	Dhá Chúis	**Marcanna 8**
1	Comparáid a dhéanamh idir praghsanna, cáilíocht agus téarmaí soláthróirí éagsúla	4
2	Ceannach éifeachtach/bíonn cinnteoireacht níos fearr mar thoradh air	4

C.2 (b) (i)

Freagra	**Ríomhanna**	**Marcanna 4**
Corrlach faoin gcéad in aghaidh na t-léine 33.33%	$\frac{\text{Brabús}}{\text{Praghas Díola}} \times \frac{100}{1}$ $\frac{€0.90\ (1)}{€2.70\ (2)} \times \frac{100}{1} = 33.33\%$	4

C.2 (B) (ii)

Ioncam pleanáilte	**Ríomhanna**	**Marcanna**
€ 540,000 (2)	Líon na n-earraí a díoladh × praghas díola 200,000 (1) × €2.70 (1) = €540,000	4

Le húsáid le C.2 (C) (i)

T - L Teo, Bóthar an Charnabhail, Ceatharlach			**NÓTA CREIDMHEASA Uimh. 40**	**Marcanna**
Teileafón: 059 9152659			Cláruimhir CBL. IE 3445271	
Chuig: BIONGÓ Teo			Dáta: 13/06/2017	(1 + 1)
Sráid an Chaisleáin				
Ceatharlach			D'Ordú: 45	
(1)	(1)	(1)	(1)	
MÉID	**CUR SÍOS**	**PRAGHAS AN CEANN €**	**IOMLÁN €**	
1,000	T-léinte	1.80	1,800.00	
	Cúis: T-léinte Stróicthe			(1)
		Iomlán (gan CBL san áireamh	1,800.00	(0)
		Lascaine Thrádála	360.00	(1)
	E & EE	Fo-iomlán	1,440.00	(0)
		CBL	331.20	(1)
		Iomlán (agus CBL san áireamh)	1,771.20	(2)
				(11)

C.2 (C) (ii) **Leabhar na nAischur Isteach de chuid T - L Teo**

Dáta 2017	Sonraí	Nóta Creidmheasa Uimh.	F	Glan €	CBL €	Iomlán €	Marcanna
13/06	BIONGÓ Teo	40	MLF	1,440.00	331.20	1,771.20	
1	1	1	1	1	1	1	(7)

Achoimre na Marcanna

(A)	(B)	(C)
14	8	18

C.3 Baineann an cheist seo le plean margaíochta agus gnó

(A) (i)	**Dhá** mhodh taighde margaíochta le samplaí	**Marcanna 8**
1	Taighde Deisce. Sampla: foilseacháin an rialtais/irisí/idirlíon.	2 + 2
2	Taighde Allamuigh. Sampla: suirbhéanna/ceistneoirí/breathnóireacht dhíreach.	2 + 2

(A) (ii)	Míniú agus sampla ar spriocmhargadh	**Marcanna 4**
Míniú	Grúpa daoine is ea spriocmhargadh ar a ndíríonn gnólacht a tháirgí.	2
Samplaí	D'fhéadfadh lúthchleasaithe spóirt e.g. Asics bheith ina spriocmhargadh do mhonaróir coisbhirt	2

(B) (i)	Míniú agus sampla ar ghné díola uathúil	**Marcanna 3**
Míniú	Gné táirge a dhéanann an táirge níos fearr ná ceann a iomaitheoirí.	1
Sampla	Ráthaítear go mairfidh Péinteanna seachtracha Péint SMP Teo ar feadh sé bliana.	2

(B) (ii, iii agus iv)	**PLEAN GNÓ**	Marcanna
Ainm na Cuideachta	*PÉINTEANNA SMP Teo*	1
Seoladh	*Sráid na Líne, Inis, Co. an Chláir*	1
Stiúrthóirí	***Seán Ó Móráin Máire Ní Chonchúir Pádraig Mac Craith***	0
Bainisteoir Margaíochta	*Seán Ó Móráin*	1
Bainisteoir Airgeadais	*Pádraig Mac Craith*	1
Bainisteoir Táirgeachta	*Máire Ní Chonchúir*	1
Banc na Cuideachta	*Banc na hÉireann*	1
Cur síos ar an Táirge		
	Raon na bpéinteanna seachtracha a ráthaítear go mairfidh siad ar feadh sé bliana	2
Taighde margaidh		
Méid an Spriocmhargaidh	*500,000 teaghlach*	1
Príomhiomaitheoirí	*TUAR CEATHA Teo, DATH Teo agus RÍ Teo*	6
Praghas díola in aghaidh an teaghlaigh	*€450*	1
Modhanna Tionscnaimh Díolachán		
(i)	*Fógraíocht teilifíse*	1
(ii)	*Suíomh gréasáin*	1
(iii)	*Teach Taispeána*	1
Maoiniú		
An Méid a Iarradh	*€800,000*	1
An Méid atá ar Fáil	*€610,000*	2
An Méid atá le fáil ar Iasacht	*€190,000*	2
Síniú na Stiúrthóirí	***Seán Ó Móráin, Máire Ní Chonchúir, Pádraig Mac Craith***	0
Dáta	*13 Meitheamh 2017*	1
		[25]

Achoimre na Marcanna

A	B	Iomlán
12	28	40

C.4 Ceist í seo a bhaineann le cuntais chríochnaitheacha agus le clár comhardaithe

(A)

1½		1	1½		[4]
Cuntas Leithghabhála Trádála, Brabúis agus Caillteanais de chuid SAM Teo don bhliain dar críoch 31/12/2016					**Marcanna**
		€	€	€	
	Díolacháin			420,000	½
	Lúide Costas Díolachán				
01/01/2016	Stoc Tosaigh		27,000		½
	Ceannacháin		218,000		½
	Carraeireacht Isteach		7,000		½
			252,000		
31/12/2016	Lúide Stoc Deiridh		40,000	212,000	½ + **0**
	Brabús comhlán			**208,000**	2 (**1**+1)
	Cuir Gnóthachain leis				
	Ús Infhála		4,000		½
	Cuir ús infhála atá dlite leis		1,000	5,000	½ + ½
				213,000	0
	Lúide Speansais				
	Árachas	18,000			½
	Lúide árachas réamhíoctha	6,000	12,000		½ + ½
	Drochfhiacha		13,000		½
	Pánna	74,000			½
	Cuir pánna atá dlite leis	16,000	90,000		½ + ½
	Dímheas: Áitreabh	7,240			½
	Trealamh	18,000	25,240	140,240	½ + ½ + 0
	Glanbhrabús			**72,760**	3 (**1** + 2)
	Lúide Díbhinní a íocadh			14,000	½
				58,760	**0**
	Cuir cúlchistí Tosaigh leis			18,000	1
	Cúlchistí			76,760	**0**
					[19½]

C.4 (A) ar lean

½	1	½		Marcanna
Clár Comhardaithe	**SAM Teo**	**amhail 31/12/2016**		
Sócmhainní seasta	**Costas €**	**Dímheas €**	**NBV €**	
Áitreabh	181,000	7,240	173,760	½ + ½ + ½
Trealamh	150,000	18,000	132,000	½ + ½ + ½
Iomlán Sócmhainní Seasta	331,000	25,240	305,760	½ + ½ + ½
Sócmhainní Reatha				
Stoc Deiridh	40,000			½
Féichiúnaithe	47,600			½
Airgead Tirim	3,900			½
Banc	13,000			½
Ús infhála atá dlite	1,000			½
Árachas réamhíoctha	6,000	111,500		½ + 0
Lúide Dliteanais Reatha				
Creidiúnaithe	14,500			½
Pánna atá dlite	16,000	30,500		½ + 0
Caipiteal Oibre			81,000	
Iomlán Glansócmhainní			386,760	½ + 0
Maoinithe ag	**Údaraithe**	**Eisithe**		½ + ½
350,000 gnáthscair ar €1	350,000	280,000		½ + ½
Cuir Cúlchistí leis		76,760	356,760	½ + 0
Dliteanais Fhadtéarmacha				
Iasacht 20 bliain			30,000	½
Caipiteal a Úsáideadh			386,760	½ + 0
				[14½]

(B) Eascraíonn drochfhiacha nuair nár íocadh **(2m)** as earraí a díoladh ar chreidmheas **(3m)**.

Achoimre na Marcanna		
(A) Cuntas Leithghabhála Trádála, Brabúis agus Caillteanais	19½	
Clár Comhardaithe	14½	34
Cur i Láthair		1
		35
(B)		5
		40

C.5 Ceist í seo faoi ghnólacht a mheasúnú

(A)

	Cúiseanna le haghaidh measúnú a dhéanamh ar ghnólacht	**Marcanna (6)**
1	Feidhmíocht Ghnólachta i mbliain amháin a chur i gcomparáid lena fheidhmíocht i mbliain eile.	3
2	Le bheith ábalta fadhbanna a shainaithint ag céim luath.	3

(B) (i)

	Comparáid	**Marcanna (12)**
1	In 2016 tháinig laghdú 6.5% go 6% ar chorrlach an ghlanbhrabúis. Ní rud maith é sin.	1 + 2 + 1
2	In 2016 mhéadaigh ráta an láimhdeachais stoic ó 2 uair go 3 huaire. Is rud maith é sin.	1 + 2 + 1
3	In 2016 mhéadaigh an cóimheas reatha ó 2.3 : 1 go 2.5 : 1. Is rud maith é sin.	1 + 2 + 1

(B) (ii)

Cóimheas Míshásúil	**Bealach le 1 a fheabhsú**	**Bealach le 2 a fheabhsú**	**Marcanna (6)**
Corrlach an ghlanbhrabúis	Méadaigh na díolacháin	Laghdaigh an caiteachas/ laghdaigh an costas díolachán	2 + 2 + 2

(C) (i)

Freagra	**Obair**	**Marcanna (6)**
5%	$\frac{€75{,}000\ (1)}{€1{,}500{,}000\ (1)} \times \frac{100}{1}$	6

(C) (ii)

	Rioscaí	**Marcanna (6)**
1	Má tá an aimsir ró-olc le dul ag iascaireacht ann, titfidh na díolacháin agus titfidh na brabúis mar thoradh air sin.	3
2	Dhúnfaí BIAMARA Teo agus chaillfeadh Gráinne a hinfheistíocht.	1 + 2

(C) (iii)

Freagra	**Cúis**	**Marcanna (4)**
Sea, ba chóir do Ghráinne infheistíocht a dhéanamh in BIAMARA Teo (2)	Is ionann an toradh ar chaipiteal a úsáideadh agus **5%,** is ionann an toradh ar an gcuntas taisce agus 2% go díreach. (2)	2 + 2

Achoimre na Marcanna

A	6
B	34
Iomlán	40

C.6 Ceist í seo a bhaineann le caidreamh tionsclaíoch

(A) (i)

Míniú ar ról an Ionadaí Ceardchumainn agus ar ról an Bhainisteora Acmhainní Daonna	**Marcanna (8)**
Is é ról an Ionadaí Ceardchumainn **ionadaíocht a dhéanamh ar son na bhfostaithe** nuair a thagann díospóidí chun cinn agus nuair a chaithfear réitigh a chaibidliú.	2 + 2
Is é ról an Bhainisteora Acmhainní Daonna **ionadaíocht a dhéanamh ar son an fhostóra** nuair a thagann díospóidí chun cinn agus nuair a chaithfear réitigh a chaibidliú.	2 + 2

(A) (ii)

	Seachas cúrsaí pá tabhair dhá chúis a dtarlaíonn díospóidí caidreamh tionsclaíoch	**Marcanna (8)**
1	Dálaí oibre nach bhfuil sábháilte.	2 + 2
2	Fostaithe a bhriseadh óna bpost gan cúis iomchuí.	2 + 2

(A) (iii)

	Trí chineál gníomhaíocht thionsclaíoch	**Marcanna (9)**
1	Stopann fostaithe ag obair (stalc oifigiúil) agus cuireann siad picéad ar áitreabh an fhostóra	1 + 2
2	Oibríonn na fostaithe de réir rialach trí gan níos mó oibre a dhéanamh ná mar a éilítear faoina gconradh.	1 + 2
3	Cosc ar ragobair; ní féidir le fostaithe oibriú níos faide ná na huaireanta faoina gconradh.	1 + 2

(B) (i)

Freagra	**Obair**	**Marcanna (8)**
€12.54 (4)	€11.50 + €1.035 (9% of €11.50) (1) (3)	4 + 1 + 3

(B) (ii)

Míniú	**Marcanna (4)**
Is éard is idir-réiteach ann an fostóir agus na fostaithe atá san aighneas a thabhairt le chéile chun cuidiú leo a ndíospóid a réiteach.	2 + 2

(B) (iii)

Tríú Páirtí Oiriúnach	Sampla	**Marcanna (3)**
	An Coimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre	3

Achoimre na Marcanna

A	**25**
B	**15**
Iomlán	**40**

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

Marcanna Breise as ucht freagairt trí Ghaeilge

Léiríonn an tábla thíos an méid marcanna breise ba chóir a bhronnadh ar iarrthóirí a ghnóthaíonn níos mó ná 75% d'iomlán na marcanna.

N.B. Ba chóir marcanna de réir an ghnáthráta a bhronnadh ar iarrthóirí nach ngnóthaíonn níos mó ná 75% d'iomlán na marcanna don scrúdú. Ba chóir freisin an marc bónais sin **a shlánú síos**.

Tábla 160 @ 10%

Bain úsáid as an tábla seo i gcás na n-ábhar a bhfuil 160 marc san iomlán ag gabháil leo agus inarb é 10% gnáthráta an bhónais.

Bain úsáid as an ngnáthráta i gcás 120 marc agus faoina bhun sin. Os cionn an mharc sin, féach an tábla thíos.

Bunmharc	Marc Bónais
121 - 123	11
124 - 126	10
127 - 130	9
131 - 133	8
134 - 136	7
137 - 140	6

Bunmharc	Marc Bónais
141 - 143	5
144 - 146	4
147 - 150	3
151 - 153	2
154 - 156	1
157 - 160	0